

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาการบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

Current Condition, Desirable Situations and Guidelines for
Developing Good Governance of School Administrators under
the Secondary Educational Area Office 22 in Nakhon Phanom
Province

ไททอง มุดผากิตติเดช¹ และจารุวรรณ เขียวน้ำชุม²
Kaithong Mudphakittidech¹ and Jaruwan Kheawnamchum²

Received : December 28, 2020; Revised : February 25, 2021; Accepted : February 27, 2021

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับคือ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .44 - .71 และมีค่าความเชื่อมั่น ของ

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม; Graduate Student of Educational Administration and Development Program, Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Thailand; email : kaithong999@gmail.com

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม; Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Thailand; e-mail : jaruwannpu@hotmail.com

แบบสอบถามเท่ากับ .98 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .46 - .80 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .98 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และ 4) แบบประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านนิติธรรม หลักคุณธรรมจริยธรรม และหลักเปิดเผยโปร่งใส และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล, ความต้องการจำเป็น

Abstract

The purposes of this research were (1) to study current situations and desirable situations for developing good governance of school administrators, (2) to study needs assessment for developing good governance of school administrators, and (3) to develop guidelines for developing good governance of school administrators under the Secondary Educational Area Office 22 in Nakhon Phanom Province. the samples were 360 administrators, deputy directors and teachers followed Krejcie & Morgan's table in the sample-size specification, and they were selected by Stratified Random Sampling. There were 4 instruments used in this research: (1) a questionnaire in current situations for administration good governance of school administrators with the index of item congruence (IC) of 1.00, the discrimination between .44-.71, and the reliability of .98; (2) a questionnaire in desirable situations for administration good governance of school administrators with

the index of item congruence (IC) of 1.00, the discrimination between .46-.80, and the reliability of .98; (3) a structured-interview form; and (4) a suitability and possibility assessment form of guidelines in developing guidelines for developing good governance of school administrators. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and the index modified priority needs index(PNI_{modified}).

The results were as follows: (1) Current situations for administration good governance of school administrators were at the high level, and overall desirable situations for administration good governance of school administrators were at the highest level. (2) The highest mean of needs assessment for developing good governance of school administrators was law, morality and ethics and the principle of transparent disclosure (3) And the guidelines of develop guidelines for developing good governance of school administrators revealed the suitability at the highest level and the possibility at the high level.

Keywords : Administration, Good governance, Needs Assessment

บทนำ (Introduction)

โลกปัจจุบันที่เป็นโลกาภิวัตน์ได้ให้ความสนใจกับการบริหารงานและการปกครองโดยยึดหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น เพราะส่งผลกระทบต่อระบบการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมถึงมีความสำคัญและส่งผลกระทบในด้านการติดต่อสื่อสาร การดำเนินกิจกรรม ในที่หนึ่งมีผลกระทบต่ออีกที่หนึ่ง การมุ่งดำเนินธุรกิจหรือปฏิบัติราชการต่าง ๆ การบริหารจัดการที่ดีจึงเข้ามาเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนต้องนำไปปฏิบัติ องค์การสหประชาชาติ หรือ United Nations (UN) ให้ความสำคัญกับธรรมาภิบาลเพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคน (Siriratana, 2017 : 162)

ประเทศไทยได้นำหลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นหลักการสากลที่ประเทศซึ่งปกครองในระบอบประชาธิปไตยใช้เป็นหลักในการบริหารประเทศ โดยได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยบัญญัติไว้ในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 ได้บัญญัติไว้ว่ารัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำแผนต่าง ๆ (Kaewkohsaba, 2017 : 2)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ในส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญประการหนึ่งมาอย่าง รวมทั้งการขาดธรรมาภิบาล ในสังคมไทยทำให้เกิดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ในช่วง 5 ปี ต่อจากนี้ไปจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างจริงจัง (Office of the National Economic and Social Development Board, 2016 : 129)

กรณีผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมาถูกตั้งกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริงกรณีถูกร้องเรียนมีพฤติกรรมชู้สาวกับเด็กนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมี หลักฐานข้อความสนทนาแชตไลน์ในทางชู้สาว (ไทยรัฐออนไลน์, 2561) กรณีผู้ปกครองรวมตัว ขับไล่ผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมหักหัวคิวค่าอาหาร กลางวัน ทำให้นักเรียนกินไม่อิ่มบางวันเหลือแต่น้ำแกงจืด ซึ่งต้นสังกัดได้ตั้งกรรมการสอบ โดยการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายงบค่าอาหารกลางวัน (PPTVOnline, 22019) กรณีคนร้าย บุกปล้นร้านทองแห่งหนึ่งในห้างดังในจังหวัดลพบุรี โดยใช้อาวุธปืนเก็บเสียงยิงเปิดทางใส่ชาวบ้าน และพนักงานร้านทอง จนทำให้มีผู้เสียชีวิตรวม 3 ศพ เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2563 ที่ผ่านมา จากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า คนร้ายดังกล่าวมีอาชีพเป็นถึงผู้บริหารสถานศึกษา (Thairat, 2020 : 11)

เป้าหมายหลักของการศึกษาข้อที่ 5 ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพ ตาม หลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับ ของผู้รับบริการ โครงสร้างของกระทรวงได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพโดยการกระจายอำนาจ ไปสู่ส่วนภูมิภาคและสถานศึกษาและมีกลไกการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษาสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทให้มีธรรมาภิบาลในการบริหารงาน (Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education, 2016 : 50 - 56)

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อศึกษาว่าสถานศึกษาได้ใช้หลักหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาหรือไม่อย่างไร โดยใช้หลักแนวทางตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม สามารถตรวจสอบได้ หลักเปิดเผยโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม การพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรมจริยธรรม เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
3. เพื่อพัฒนาแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ในปีการศึกษา 2563 จาก 51 โรงเรียน จำนวน 1,715 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน และครู จำนวน 1,664 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 360 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครู จำนวน 330 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan (Krejcie and Morgan, 1970 : 608-609) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น Stratified Random Sampling

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพเป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็นหรือ Modified Priority Needs Index : PNI_{Modified} โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ข้อมูลตำแหน่ง) นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) ซึ่งผู้วิจัยนำประเด็นข้อค้นพบจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3. แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ข้อมูลตำแหน่ง/สถานภาพโรงเรียน) นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแยกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.71 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.71 และครู จำนวน 330 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.66 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.71 - 4.00$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักภาระรับผิดชอบสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.00$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.63$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.59 - 4.66$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.66$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักเปิดเผยโปร่งใส ($\bar{X} = 4.55$)

3. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม 3 อันดับแรก คือ หลักนิติธรรม รองลงมาคือหลักคุณธรรมจริยธรรม และหลักเปิดเผยโปร่งใส ตามลำดับ ดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา	D	I	PNI Modified	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
1. ด้านหลักประสิทธิภาพ	3.93	4.66	0.185	5
2. ด้านหลักประสิทธิผล	3.95	4.62	0.170	7
3. ด้านหลักการตอบสนอง	3.96	4.59	0.158	8
4. ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ สามารถตรวจสอบได้	4.00	4.61	0.151	10
5. ด้านหลักเปิดเผยโปร่งใส	3.76	4.55	0.211	4
6. ด้านหลักนิติธรรม	3.71	4.60	0.240	1
7. ด้านหลักความเสมอภาค	3.78	4.63	0.195	4
8. ด้านหลักการมีส่วนร่วมการพยายาม แสวงหาฉันทามติ	3.87	4.56	0.178	6
9. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	3.95	4.57	0.156	9
10. ด้านหลักคุณธรรมจริยธรรม	3.77	4.58	0.217	2
รวม	3.88	4.60	0.185	-

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน ($\bar{X} = 4.52 - 4.68$) และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ($\bar{X} = 4.40 - 4.48$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.68$) และด้านหลักที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.48$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ด้าน ($\bar{X} = 4.04 - 4.40$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรมด้านหลักการมีส่วนร่วมการพยายามแสวงหาฉันทามติ ($\bar{X} = 4.40$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คือ ด้านหลักประสิทธิผล หลักการเปิดเผยโปร่งใส หลักนิติธรรม และหลักความเสมอภาค ($\bar{X}$ = 4.04)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นห้าอันดับแรก คือ ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักเปิดเผยโปร่งใส หลักความเสมอภาค และหลักประสิทธิภาพ ผู้บริหารปฏิบัติราชการต้องบริหารงานตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต สร้างความเท่าเทียมระหว่างบุคลากร และใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ Faidee (2016 : 66 - 67) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง ในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยความต้องการจำเป็นในการพัฒนา พบว่า มีความต้องการในการพัฒนาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ควรปฏิบัติกับครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ให้ความสำคัญต่อความยุติธรรมกับบุคลากรในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Denduang (2018 : 83 - 93) ได้ทำการวิจัย เรื่อง หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน มีการจัดตั้งระบบการบริหารที่ดีโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และยังสอดคล้องกับ Riyadh, Saudia Arabia (2016 : 8) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ข้อกำหนดของธรรมาภิบาลที่โรงเรียนการศึกษาของรัฐสำหรับสตรี ผลการวิจัยพบว่า การประสานงานระหว่างผู้บริหารกับครูสามารถบริหารงานในโรงเรียนได้ดี ภายใต้การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ เพื่อพัฒนาและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่ (Originality and Bobby of Knowledge)

1. จากผลการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับต่ำสุดและมีความต้องการ

จำเป็นสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นหลักในการศึกษากฎหมาย ระเบียบ วินัย ข้อบังคับ และที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของ หลักนิติธรรม ตลอดจนการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณผู้บริหารและจรรยาบรรณครู

2. จากผลการวิจัยความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางพัฒนาพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ด้านหลักนิติธรรม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมกันกับครู และบุคลากรทางการศึกษา สร้างองค์กรให้เป็นองค์กรตามหลักนิติธรรม โดยเริ่มจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาตามกฎหมาย ระเบียบ วินัย มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส บริหารทรัพยากรที่มีให้เกิดความคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
2. ควรวิจัยและเปรียบเทียบผลของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- Denduang, T. (2018). *Good Governance in school administration of school administrators under the Secondary Educational Area Office 28*. Educational Administration and Program, Burapha University. [In Thai]
- Faidee, W. (2016). *Administration Good Governance of School Administrators in medium School of educational administration Program*, Burapha University. [In Thai]
- Kaewkohsaba, A. (2017). *Good Governance Principles in the Government of the Kingdom of Thailand 2013*. Bangkok : Secretariat of the House of Representatives. [In Thai]

- Nuengchalerms, P. (2017). **Teaching Research**. 3rd edition. Bangkok : Chulalongkorn Publisher University. [In Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2016). **National Economic and Social Development Plan in The twelfth No 2017–2021**. Bangkok : Office of the Prime Minister. [In Thai]
- Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (2016). **Educational Development Plan of the Ministry of Education Edition 12th (2017 - 2021)**. Bangkok : Ministry of Education. [In Thai]
- Office of the Public Sector Development Commission. (2009). **(Good governancerating)**. Bangkok : Premier Pro. [In Thai]
- Riyadh, Saudia Arabia. (2016). **The requirements of good governance at schools of public education for girls in Al Madinah Al Munawarah from the viewpoint of female school principals**. Taibah: University.
- Siriratana, W. (2017). **Good Governance : Driving power of Bureaucracy 4.0**. research institute : Kamphaengphet Rajabhat University. [In Thai]
- Srisaat, B. (2010). **Etementary research**. 9th edition. Bangkok : Suveiriyasarn Ltd. [In Thai]
- Wongwanich, S. (2007). **Researching of evaluating need**. 2nd edition. Bangkok : Thammasada press. [In Thai]

